

- кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобига бандликни ўстириш учун ҳар бир туман ва шаҳардаги маҳаллий минерал хом ашё, моддий-техник ва меҳнат ресурслари, ички бозор сиғими, қишлоқ хўжалиги

маҳсулотларини қайта ишлаш имкониятларини баҳолаш керак;

- узоқ қишлоқ туманларида янги иш ўринларини яратувчи лойиҳаларни молиялаштириш учун имтиёзли кредит ресурсларини жалб этишни такомиллаштириш лозим ва бошқалар.

Манба ва фойдаланилган адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 13 августдаги “Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳузуридаги кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4417-сонли қарори. // Lex.uz.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 16 мартдаги “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари экспортини қўллаб-қувватлаш жамғармаси фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2507-сонли қарори. // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2016 й., 12-сон. Lex.uz.
3. Смит. А. Исследование о природе и причинах богатства народов. –М.:Эксмо, 2017. 359 с.
4. Хейне Пол., Питер Боуттке, Дэвид Причитко. Экономический образ мышления. –М.: Вильямс, 2016. 528 с.
5. Комарова О.В. Проблемы развития ремесленничества, малого и среднего бизнеса и среднего класса: монография // О.В. Комарова, Т.А. Саламатова, Д.Е. Гаврилов. –Екатеринбург: Изд-во Рос. гос. проф. - пед. ун-та, 2012. –163 с.
6. Малый бизнес: учебное пособие/коллектив авторов; под ред. В.Я. Горфинкеля. - 2-е изд., стер. –М.: КНОРУС, 2011. –336 с.
7. Абдуллаев Ё. Кичик бизнес ва тадбиркорлик асослари 1-қисм 100 савол ва 100 жавоб. –Т.: Меҳнат, 2000. –352 б.
8. Шодиев Ҳ., Ҳамроев М. Молия статистикаси / Дарслик – Т.: Абу Али Ибн Сино номидаги тиббиёт нашриёти, 2002. –236 б.
9. Курс социально-экономической статистики; под редакцией доктора экономических наук, профессора М.Г. Назарова. – изд.ЮНИТИ-ДАНА, 2000. –324 с.
10. United States Small Business Profile 2018. SBA, 2018, pp. 5–6.
11. Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари. stat.uz- сайти маълумотлари асосида муаллиф томонидан тузилган.
12. www.kitobxon.uz – сайти маълумотлари асосида муаллиф ишланмаси.

АҲОЛИ ИШ БИЛАН БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИ РОЛИ

Бозоров Бердимурод Улуғмуродович -
и.ф.н., доцент

Тухлиев Бахтиёр Махмазияевич -
Самарқанд давлат университети ўқитувчиси

Аннотация. Мақолада кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш орқали аҳоли иш билан бандлигини таъминлаш таҳлил қилинган ва шу асосда тавсиялар ишлаб чиқилган.

Калит сўзлар: бизнес, ишчи кучини ёллаш, ахборот воситалари, хизматлар, персонални танлаш мезонлари.

РОЛЬ МАЛОГО БИЗНЕСА И ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ

Бозоров Бердимурод Улуғмуродович -
и.ф.н., доцент

Тухлиев Бахтиёр Махмазияевич -
Преподаватель Самаркандского государственного университета

Аннотации. В статье анализируется обеспечение занятости за счет развития малого бизнеса и частного предпринимательства и на этой основе даются рекомендации.

Ключевые слова: бизнес, найм рабочей силы, средства массовой информации, сервисы, критерии отбора персонала.

THE ROLE OF SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP IN PROVIDING EMPLOYMENT FOR THE POPULATION

Bozorov Berdimurod Ulug'murodovich -
PhD (in economics), dotsent

Tuxliev Baxtiyor Maxmaziyaevich -
Samarkand State University, teacher

Abstract. The article analyzes the provision of employment through the development of small business and private entrepreneurship and, on this basis, gives recommendations.

Keywords: business, recruitment of labor, mass media, services, personnel selection criteria.

Ўзбекистон иқтисодиётида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни ва роли тобора ошиб бориши, уни янада ривожлантириш ҳамда миллий иқтисодиётда ҳал қилувчи соҳага айлантириш учун ушбу соҳани иқтисодий мазмуни, унга таъсир қилувчи омилларни назарий ва амалий жиҳатдан тадқиқ этишни талаб этади. Кичик бизнес бозор иқтисодиётининг асоси, иқтисодий ўсиш суръатларини, ялпи миллий маҳсулот таркиби ва сифатини, аҳолининг иш билан бандлиги ва даромади даражасини белгилайдиган етакчи секторлардан бири ҳисобланади. Кичик бизнесни ривожлантириш, мослашувчан аралаш иқтисодиётни шакллантириш умумжаҳон хусусиятига эга. Шунинг учун бутун дунёда кичик бизнесни ҳар тарафлама кенг ривожлантиришга биринчи даражали эътибор қаратилади [1].

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни таҳлил этиш юналишини аниқлаш икки ўзаро боғлиқ ҳолат билан белгиланади: биринчидан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакат миллий иқтисодиётининг яхлит сектори сифатида фаол ривожланиб бормоқда; иккинчидан, тадбиркорлик фаолият тури ҳисобланади.

Жаҳон амалиётида кичик бизнес субъектлари турли ташкилий-ҳуқуқий шаклга эга бўлган тадбиркорлик ҳисобланади. Бунда “бизнес” ва “тадбиркорлик” тушунчалари кўп ҳолларда бир маънода қўлланилади. Аммо улар орасида муайян фарқлар мавжуд.

Тадбиркор – иқтисодий фаолият ва бозор муносабатларининг бош субъектидир. У иқтисодиётнинг барча тармоқларида амалга ошириладиган кўп қиррали фаолият ҳисобланади. Австралиялик иқтисодчи Й.Шумпетер тадбиркорликни иқтисодий омил сифатида аҳамияти бўйича ер, капитал ва меҳнат билан бир қаторга қўйган, унинг хулосасига кўра, “корхона (Unternehmung) деганда янги комбинацияларни амалга оширишни, шунингдек, бу комбинациялар амалга ошириладиган нарсаларни: заводлар ва ҳокзаларни тушунамиз. Тадбиркорлар (Unternehmung) деб эса, функцияси худди шу комбинацияларнинг амалга ошириш бўлган ва унинг фаол унсури сифатида намоён бўладиган хўжалик субъектларини атаймиз” [2].

Америкалик иқтисодчи П.Друкер тадбиркорликка таъриф беришда биринчи ўринда янгилик киритишни қўйган. Унинг фикрича, “Янгилик киритиш тадбиркорларнинг алоҳида воситаси бўлиб, бу восита ёрдамида улар ўзларининг бизнес ва хизматлар соҳасидаги режаларини қулай имконият сифатида амалга оширади. Тадбиркорларнинг вазифасига муваффақиятга эришиш имкониятини яратадиган янгиликлар киритиш манбаларини собитқадамлик билан кўради”. У тадбиркорлар деганда, ўзи-

нинг кичик бизнесини очган ҳамда “қандайдир янги мавжудлардан фарқ қиладиган нарсани яратадиган, қийматни ўзгартирадиган ва қайта ташкил қиладиган шахсларни тушунган” [3].

Тадбиркорлик хусусида К.Макконел ва С.Брюларнинг фикрлари ҳам диққатга сазовор. Улар Й.Шумпетер, П.Друкер ва бошқа иқтисодчи олимларнинг ғояларини ривожлантирган ҳолда ва тадбиркорлик фаолиятининг алоҳида тури бўлиб, тадбиркор товарлар ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш учун ер, капитал ва меҳнат ресурсларини бирлаштиради ҳамда корхона фаолиятига тааллуқли асосий қарорларни қабул қилади, деган хулосага келган. Табиийки, тадбиркор истеъмолчиларга янги товар ва хизматларни таклиф этадиган новатордир ва айти пайтда бунинг учун у ўз маблағларини сарфлаб ва ишбилармонлик салоҳиятини ишга солиб таваккалчилик қилади [4].

1974 йил Нобель мукофотининг лаурияти, инглиз иқтисодчиси Ф.Хайек ҳам тадбиркорнинг хўжалик фаолиятини ҳаракатга келтирувчи куч сифатида бошқалар томонидан пайқалмаган даромад топиш йўлини излашга, яъни янгиликка интилиш эканлигини кўрсатган [5].

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ташкилий-иқтисодий моҳияти таҳлили асосида шунини эътироф этиш мумкинки, ишлаб чиқаришни ташкил этиш нуқтаи назаридан турли ҳажмдаги корхоналарни ташкил этилишининг объектив асоси бўлиб, унинг ташкилий шакли хизмат қилади. Айрим тармоқларда (мисол учун қайта ишлаш тармоқларида) корхона даражасида ишлаб чиқаришнинг концентрацияси шундай таркибий тузилмага олиб келадики, у турли ҳажмдаги корхоналарни бирлаштиради. Бундай таркибий тузилмани, бизнинг фикримизча, тармоқ ёки ишлаб чиқариш таркибидаги фарқли ҳажмли саноат таркиби деб аташ мумкин. Миқдорий таркибни самарали қарор топиши биринчи навбатда саноат ишлаб чиқаришининг концентрацияси ва ихтисослашуви ҳамда корхона ҳажмини оптимизацияси натижасида рўй беради.

Бугунги кунда Ўзбекистон иқтисодиётида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни ва роли тобора ошиб бормоқда. Ушбу корхоналарда яратилаётган товар ва хизматларнинг ЯИМдаги улуши 53,9 фоизни ташкил этиб, уларда банд бўлган меҳнат ресурслари 52,2 фоизни ташкил этади. Ваҳоланки, 2020 йилда ушбу соҳада банд бўлганлар 73,4 фоизни ташкил этган. Демак, мамлакатимиз меҳнат бозорида кичик корхоналар асосий иш берувчи субъектлардир. Бундай ҳолат ривожланган бозор иқтисодиёти мамлакатларининг деярли барчасига хос бўлган хусусиятдир. Масалан, АҚШда ҳар уч кишининг иккитаси ишловчилар сони

100 кишидан кам бўлган фирмаларда ишлайди. Италияда эса меҳнатга лаёқатли аҳолининг 79,0 фоизи кичик корхоналарда ишлайди. Шунинг учун ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик корхоналарида персонални ёллаш механизмини илмий жиҳатдан тадқиқ этиш муҳимдир.

Бизга маълумки, ҳозирги вақтда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик корхоналари миллий иқтисодий тимизнинг барча соҳа ва тармоқларига кириб бормоқда. Бу ҳол, бизнинг фикримизча, меҳнат бозорига таклифни ўрга-

ниш учун анъанавий методологик ёндашувдан фойдаланиш мақсадга мувофиқ эмаслигиндан далолат беради. Кичик корхоналар учун турли ёшдаги барча мутахассисликлар талаб этилади. Шунинг учун ҳам корхона (фирма) даражасида меҳнат муносабатларини ташкил этиш учун, биринчи навбатда иш берувчи корхона қайси тармоққа тегишлилиги эмас, балки ушбу корхонада умумий меҳнат хусусиятларини инобатга олиш лозим.

Жадвал

Самарқанд вилоятида кичик бизнес соҳасининг иқтисодий кўрсаткичлари

Кўрсаткичлар	2010 й.	2015 й.	2017 й.	2018 й.	2019 й.	2010-2019 й.й.да ўсиш
Кичик бизнес соҳасида яратилган ялпи маҳсулот ҳажми, млрд. сўм	2925,1	8762,8	14325,8	17485,6	29135,3	10,0 марта
Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ЯҲМдаги улуши, %	73,6	77,9	78,2	80,0	77,5	105,3
Фаолият юритаётган кичик бизнес субъектлари сони, бирлик	10689	13840	15005	10669	25643	2,4 марта
Кичик тадбиркорлик соҳасида банд бўлганлар, (минг киши)	1009,0	1213,9	1298,7	1300,2	1345,8	133,4
Кичик бизнес субъектлари экспорти ҳажми, (млн.доллар)	66,6	272,5	295,4	257,4	298,5	4,5 марта

Манба: Самарқанд вилояти Давлат статистика Бош бошқармаси маълумотлари асосида ҳисобланган.

Жадвалда келтирилган маълумотларга кўра, кичик бизнес соҳасида яратилган ялпи маҳсулот ҳажми 2010-2020 йилларда 10,0 марттага ошган. Самарқанд вилоятида таҳлил этилаётган йиллар мобайнида фаолият юритаётган кичик бизнес субъектлари сони 2,4 мартага, кичик тадбиркорлик соҳасида банд бўлганлар сони 33,4 %га, экспорт ҳажми эса 4,5 мартага ошган.

Самарқанд вилояти бўйича фаолиятини тугатган кичик тадбиркорлик субъектлар сони ўсиш тенденциясига эга. 2010 йилда уларнинг сони 11217 тани ташкил этган бўлса, 2019 йилда 25643 тага етди. Кичик тадбиркорлик (бизнес) субъектлари ичида фаолият юритаётганлари сони 2010 йилда 78,4 %ни, 2019 йилда эса 95,0 %ни ташкил этган. Фаолиятини тугатган кичик бизнес субъектлари сони 2010 йилда (1616 та) нисбатан 2019 йилда (1328 та) пасайиш тенденцияси кузатилган.

Меҳнат бозорини ўрганилганлик даражасини таҳлили шундан далолат берадики, республикамизнинг кўпчилик олимлари аҳолининг бандлиги масаласини ҳал этишда кичик ишлаб чиқарувчиларни макроиқтисодий функцияси-дан келиб чиқади. Корхона даражасида меҳнат муносабатлари масаласига – хусусан, кичик корхоналарда ишчи учини ёллаш хусусиятларига кам эътибор берилган, шуни эътироф этиш жоизки, кичик корхоналарда меҳнат бозорининг хусусиятлари бир қатор омиллар билан белгиланади. Бу омиллар иқтисодий қонунлар ҳаракати орқали шаклланади (яъни рақобат, та-

лаб ва таклиф нисбати, меҳнат ўзгарувчанлиги, аҳоли моддий шароитини яхшилаш кабилар) ва кичик бизнес соҳасида меҳнат муносабатларини марказлашмаган бошқарувида намоён бўлади. Бу хусусиятларни белгилловчи омиллар қуйидагилардан иборат:

- яхши ишловчиларни жалб этиш учун иш берувчилар ўртасида икки даражали рақобат, биринчиси рақобатдаги кичик корхоналар (фирмалар) ўртасида ва иккинчиси кичик бизнес ва йирик бизнес субъектлари ўртасидаги рақобат;

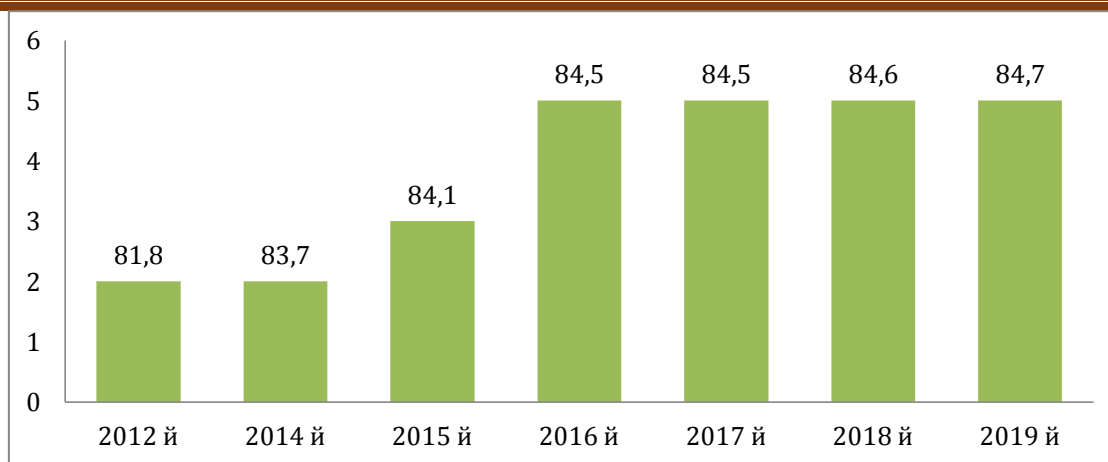
- кичик корхоналарда раҳбарлик лавозимининг чегараланганлиги учун рақобат даражасининг пастлиги;

- ишчи кучи захираларидан (яъни кичик корхона эгасининг оила аъзоларидан) фойдаланиш ҳисобига ёлланма ишчи кучига талабни бошқариш имкониятларининг катталиги;

- меҳнат бозори конъюктурасининг ўзгаришларига кичик корхоналарни тез мослашишини таъминлаш учун яхши шароитларнинг мавжудлиги;

- кичик корхона ичида мансаб лавозимларини чекланганлиги сабабли меҳнат ўзгариш қонунини амал қилиши учун шароитларининг пастлиги.

Самарқанд вилоятида жами иш билан бандлар таркибида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасида банд бўлганларнинг улуши 2012 йилда 81,8 %ни ташкил этган бўлса, 2019 йилда 84,7 %га ошган [6].

Расм. Самарқанд вилоятида жами иш билан бандлар таркибида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлар сони ўсиш тенденцияси

Манба: Самарқанд вилояти Давлат статистика Бош бошқармаси маълумотлари асосида ҳисобланган.

Турли хил фаолият билан шуғулланувчи кичик корхоналарда персонални танлаш йўлига қарндошлар ва дўстлар ичидан амалга оширилади. Айниқса савдо, умумий овқатланиш, воситачилик фаолиятлари билан шуғулланувчиларда бу ҳол кузатилади. Чунки, персонални ёллашга ушбу принципга амал қилиниши бир қатор сабаблар билан изоҳланади, хусусан, корхона ходимларининг бир-бирига ишончи, ишга ёлловчи ва ёлланувчи ўртасидаги ўзаро ишонч ва бошқалар. Қурилиш ва маиший хизмат соҳалари билан шуғулланувчи кичик корхоналар раҳбарлари персонални ёллашда бошқа принципга амал қилишади, хусусан монотон, оғир меҳнат шароитлари раҳбарларини “четдан” ишчи кучини ёллашга ундайди. Молия, илмий-техника, инновация соҳаларида фаолият юритувчи кичик корхоналар раҳбарлари, ўз фирмалари обрўйини ошириш учун кўпинча ишловчиларнинг касб-малака даражасини инобатга олишади.

Кичик корхоналарда ишга ёллашнинг энг кўп тарқалган иккинчи усули, корхона раҳбари томонидан илгари синалган дўстлари хизматларидан фойдаланиши ҳисобланади. Бунда корхона раҳбари ўзларининг собиқ ҳамкасбларига ишонганларини юқорилигини ифодалашади. Ушбу принцип молия, тиббиёт, таълим соҳаларида шуғулланувчи кичик корхона раҳбарларига хосдир.

Оммавий ахборот воситаларидаги эълонлар орқали доимий ишловчиларни ёлловчилар худудлар бўйича табақалашган бўлиб, бунинг сабаби жойларда иш берувчилар асосан радио, телевидение, газета каби оммавий ахборот воситаларига мурожаати орқали шаклланади.

Оммавий ахборот воситалари ишга ёлловчилар асосаншаҳар жойларда кенг тарқалган бўлиб, иш берувчиларнинг таклифлари турлитумандир. Махсус оммавий ахборот воситалари орқали ишга ёлловчилар асосан транспорт, қу-

рилиш, савдо, умумий овқатланиш корхоналари раҳбарлари ишчи кучини ёллайди. Улар асосан “ўрта махсус” малакага эга бўлган ишчи кучини ёллайди. Ўтказган социологик сўровнома натижаси ҳам бу хулосани тасдиқламоқда. Самарқанд шаҳрида кичик корхоналарда ёлланган ишчи ва хизматчиларнинг 90 % ўрта махсус малакагаэга мутахассислардир.

Самарқанд вилоятида кичик корхоналарда ишловчилар сони ҳамйилдан йилга ўсиш тенденциясига эга бўлиб, 2010 йилда 56,9 минг кишини ташкил этгани ҳолда, 2019 йилга келиб 83,4 минг кишига етган, яъни 46,6 га ошган.

Доимий ходимларни ишга ёллаш учун кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларининг фақат 20 %игина давлат бандлик маркази хизматидан фойдаланилади. Булар асосан қурилиш корхоналари, саноат корхоналари, умумий овқатланиш корхоналари бўлиб, улар оддий малакасиз ишчи кучини ёллашда ушбу марказлар хизматдаридан фойдаланишади. Чунки, меҳнат биржасига мурожаат қилган ишчи кучининг аксарияти “махсус” малакага эга бўлганлардан иборат. Тадбиркорлар ўртасида давлат бандлик марказларига қилишларининг пастлигига асосий сабаб сифатида қуйидаги ҳолатларни келтириш мумкин: биринчидан, алоҳида мутахассисликларга талабнинг пайдо бўлиши, бандлик хизмати таклифига мос келмаслиги; иккинчидан кўпчилик тадбиркорлар ўз корхоналарининг доимий штатида илгари ишсиз бўлган шахслар ёллашдан эҳтиёт бўлишади; учинчидан тадбиркорлар учун бандлик хизмати марказларига мурожаат қилиб ишчи кучини танлаш ва ёллаш узоқ вақтни талаб этадики, бу ҳол уларни (тадбиркорларни) ушбу хизматга кам мурожаат қилишига сабаб бўлади; тўртинчидан, изсизларнинг ўзи ҳам ҳар қандай ишга (меҳнат фаолиятига) рози бўлишмайди.

Кичик бизнес ва хусусий корхоналарда персонални танлаш мезонлари масаласи ҳам муҳим аҳамиятга эга, чунки кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик учун кадрларни тайёрлаш масаласи уларнинг талаби орқали шаклланади. Турли илмий изланишлар ва социологик тадқиқотлар материаллари таҳлили тадбиркорлар томониданишчиларни ёллаш мезонлари бўйича бир неча йўналишларни ажратиб кўрсатишга имкон беради. Биринчиси, ишлаб чиқариш ишчиларини ёллашдаги мезонлар ва мутахассисларни (менежерлар, хизматчилар) ёллашдаги мезонлар фарқланади. Шунини эътироф этиш муҳимки, мутахассислар, менежерлар, хизматчиларни ёллаш уларнинг касбий тайёргарлигишга ёллашнинг мажбурий (зарурий) шарти ҳисобланади, ишчиларни ёллаш эса, уларнинг меҳнат тажрибаси, интизомлилиги зарурий шарт ҳисобланади. Кўпчилик тадбиркорлар (фаолият хусусиятидан келиб чиққан ҳолда) ўз ишлаб чиқариш ходимларини ёллашда эътиборни уларнинг жинсига, ёшига, соғлиғига, бир неча меҳнат вазибаларини бажара олишига эътиборни қаратган.

Аммо фикримизча, кичик корхоналарнинг тармоқ тузилишига боғлиқ ҳолда юқорида кўрсатилган мезон кўрсаткичлари ўзгариб туриши мумкин, мисол учун, мутахассисларнинг касбий тайёргарлиги энг асосий мезон сифатида хизмат кўрсатиш соҳаси кичик ва хусусий корхоналарда талаб этилади. Малака, тажриба мезонлари эса бозор инфратузилмаси соҳаси кичик корхона раҳбарлари томонидан талаб қилинадиган мезон ҳисобланади. Шу билан биргаликда ушбу соҳа кичик корхона раҳбарлари ходимларнинг меҳнат фаолиятига қизиқиши меҳнатга ижодий ёндашиш каби мезонларга катта эътибор беришади. Меҳнат интизоми ва соғлиғи мезони кўпроқ савдо, транспорт ва умумий овқатланиш соҳаси кичик корхона раҳбарларининг диққат эътиборида бўлади.

Ижтимоий ишлаб чиқаришни ўрганишда юқорида келтирилган методологик ёндашув кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг иқтисодий мазмунини ўрганиш жиҳатларини ажратишга имкон беради.

Манба ва фойдаланилган адабиётлар:

1. Абдурахмонова Г.Қ. Кичик бизнесда аҳолини иш билан таъминлаш. Монография. – Т.: Иқтисодиёт, 2014. 54-б
2. Шумпетер Й. Теория экономического развития. / М.: 1982. С. 170
3. Друкер П. Рынок: как выйти в лидеры. Практика и принципы. – М.: 1992. С. 20,30.
4. Макконел К., Брю Л. Экономикс. Принципы, проблемы и политика. Т.1. – М.: 1992. С. 38
5. Хайек Ф.А. Общество свободных. / Пер. с англ. – М.: 1990. С. 76
6. Самарқанд вилояти Давлат статистика Бош бошқармаси

ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АЙРИМ НАЗАРИЙ ЖИҲАТЛАРИ

Шадиева Гулнора Мардиевна -

*Самарқанд Иқтисодиёт ва сервис институти
Тармоқлар иқтисодиёти кафедраси профессори, и.ф.д.*

Аннотация: Мақолада инновацион иқтисодиёт шароитида тадбиркорликни ривожлантиришнинг назарий асослари, тадбиркорлик шакллариининг мулк шакли, фаолият соҳаси, шунингдек, банд бўлган ходимларининг сони кўра гуруҳлари, кичик тадбиркорликнинг ЯИМдаги улуши, Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари каби масалалар ёритилган

Калит сўзлар: инновация, тадбиркорлик, инновацион муҳит, рақамлаштириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, товарлар ва хизматлар, аҳоли фаровонлиги

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ

Шадиева Гулнора Мардиевна -

*Самаркандский институт экономики и сервиса
Профессор кафедры отраслевой экономики, д.э.н.*

Аннотация: В статье рассмотрены теоретические основы предпринимательства в инновационной экономике, формы собственности, формы деятельности, а также количество работающих, доля малого бизнеса в ВВП, основные направления развития бизнеса в стране.

Ключевые слова: инновации, предпринимательство, инновационная среда, цифровизация, малый бизнес и циклическое предпринимательство, товары и услуги, благосостояние населения.